

Лаврук Т. П., кандидат политических наук, доцент кафедры философии, философии права и юридической психологии Ивано-Франковского университета права им. Короля Даниила Галицкого (Ивано-Франковск, Украина), E-mail: visnukDNU@i.ua

Геополитика как детерминанта массовой культуры

***Аннотация.** Контрверсионность геополитической реальности является аксиомой для теоретиков и практиков сферы международных отношений и геополитики. В то же время, открытыми к дискуссиям и гипотезам остаются вопросы об ее структуре, факторах влияния, пространственном континууме, что побуждает перманентные обсуждения и многочисленные предположения среди специалистов. Современная массовая культура является одним из базовых инструментов, которые формируют представление о геополитике на уровне массового сознания.*

***Ключевые слова:** геополитика, массовая культура, символические средства, идеологические маркеры, факторы геополитики.*

Lavruk T. P., PhD in political science, assistant professor of the department of philosophy, philosophy of law and legal psychology Ivano-Frankivsk King Danylo Galician University of Law (Ivano-Frankivsk, Ukraine), E-mail: visnukDNU@i.ua

Geopolitics as a Qualifier of Mass Culture

***Abstract.** Contrast of geopolitical reality is an axiom for theorists and experts of international relations and geopolitics. At the same time its structure, influences, the spatial continuum are open to be debated. That situation leads to permanent discussions and numerous assumptions amongst scientist. Modern mass culture is one of the basic tools that shape the understanding of geopolitics at the level of mass consciousness.*

***Key words:** geopolitics, mass culture, symbols, ideological markers, factors of geopolitics.*

УДК 323.2

Кужман О. М.

здобувач кафедри політології

ДНУ імені Олеса Гончара

(Дніпропетровськ, Україна), E-mail: visnukDNU@i.ua

АНАЛІТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОНЦЕПЦІЇ «МНОЖИННИХ ПОТОКІВ» ДЖОНА КІНГДОНА У ДОСЛІДЖЕННІ РЕГІОНАЛЬНОГО ПОЛІТИЧНОГО ПОРЯДКУ ДЕННОГО

***Анотація.** Показано, що на рівні регіону перелік проблем суспільного розвитку відтворює унікальні регіональні теми, а також преломлені крізь них загальнонаціональні та локальні питання. Визначено, що за умов відчинення «вікон» можливостей проблеми потрапляють у громадську думку мешканців регіону й активно обговорюються в регіональних мас-медіа. Одночасно вони актуалізуються в регіональному політичному потоці – органах регіональної державної та самоврядної влади, регіональних відділеннях політичних партій, регіональних неформальних групах тиску.*

***Ключові слова:** політичний порядок денний, модель «кошику для сміття», концепція «множинних потоків», «політичні підприємці», потік проблем, потік рішень, політичний потік, політичні консультації.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Політичний порядок денний є невід'ємним атрибутом демократичного політичного процесу та суспільства; являє собою політичний феномен, для якого притаманні публічність та процесуальність; він проявляється через взаємодію множини різних порядків денних, які взаємопов'язані між собою та динамічно змінюються. На регіональний порядок денний нашаровуються і певним чином трансформуються елементи як загальнонаціональних, так і локальних (місцевих) порядків денних, створюючи суміш проблем, що мають регіональне забарвлення.

Встановлення регіонального порядку денного є комунікативний вимір процесів

політизації і деполітизації суспільних відносин у певному регіоні (локалітеті). По суті, регіональний порядок денний являє собою набір тем, які є політично значущими в певний момент часу в даному регіоні. Або, інакше кажучи, регіональний порядок денний – це сукупність «неполітичних» тем, що стали політичними, актуалізовані в регіональному політичному просторі. Крім того, як характеристики політичного порядку денного іноді додають ще й управлінський потенціал, тобто до регіонального порядку денного включаються теми, які мають високі (хоча і не абсолютні) шанси на переведення в площину конкретних політичних рішень і дій на рівні регіональної влади.

У цілому політичний порядок денний – це концентроване вираження найбільш значущих, найгостріших проблем, які стоять у той чи інший момент перед громадою. Політичний порядок денний – явище конкретно історичне і динамічне. Набір актуальних політичних тем постійно змінюється; ці зміни в політичному порядку денному здаються на перший погляд логічними, послідовними і плавними. Але насправді актуальність одних проблем з часом зростає, а інших – згасає.

У цілому порядок денний (agenda) і його встановлення (agenda setting) – це процес, що дозволяє виявити змістовний рівень репрезентації проблеми в трикутнику «ЗМІ–громадськість–держава».

Основи такого розуміння політичного порядку денного були закладені Джоном Кінгдоном, який розробив дуже популярну на Заході концепцію «множинних потоків». На думку Н. Захаріадіса, використання в аналізі державної політики «множинних потоків» Дж. Кінгдона дає можливість отримати більш точну дескриптивну картину її творення [8, р. 444].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній політичній науці накопичений досить великий досвід дослідження політичних порядків денних. Принципову важливість у контексті проблеми, що розглядається, мають праці У. Бека, Ж. Бодрійяра, П. Бурдьє, Ф. Вебстера, Ю. Габермаса, Д. Грабера, У. Ліппмана, М. Маккомбса, Г. Шиллера, Д. Шоу, а також В. Гончарової, Є. Дьякової, А. Трахтенберга, І. Кузнецова, М. Мамонова та ін.

Формулювання цілей статті. Мета даної статті полягає у розкритті аналітичного потенціалу концепції «множинних потоків» Джона Кінгдона у дослідженні регіонального політичного порядку денного.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ідейною основою концепції «множинних потоків» Дж. Кінгдона є модель «кошика для сміття», створена в 1972 р. М. Коеном, Дж. Марчем та Й. Ольсеном для пояснення процесу ухвалення рішень як «вирішення проблем» в умовах обмеженої раціональності й досягнення задовільного результату [7, р. 648].

Так, Майклом Коеном, Джеймсом Марчем та Йоханом Ольсеном уведено поняття «організаційні “відра для сміття”» [3, р. 2]. Модель «відра для сміття» наголошує на анархічній природі організацій як «слабко пов'язаних збірників ідей» на протиположність раціональним «когерентним структурам». Організації виявляють свої переваги в ході здійснення заходів, а не діють у напрямку своїх переваг. Організації як «відра для сміття» є наборами варіантів вибору, які шукають проблеми й питання, прагнуть до створення ситуацій ухвалення рішень, де їх можна запропонувати. Рішення чекають на свої проблеми. Тобто вибір являє собою «відро для сміття», до якого «учасники вкидають різного виду проблеми й рішення тоді, коли вони виникають» [3, р. 2].

Описуючи свою модель «кошика для сміття», Дж. Марч та Й. Ольсен пишуть: «Скажімо, ми розглядаємо дії з вибору ніби кошик для сміття, у якій учасники понакидали різних проблем і рішень. Суміш сміття в одному кошику частково залежить від ярликів, навішаних на альтернативні кошики, проте вона залежить і від того, яке сміття утворилося на цей момент, і від сукупності наявних кошиків, і від швидкості, з якою сміття збирається і видаляється зі сцени» [2, р. 26].

У книзі «Біхевіористська теорія фірми» Ричард Сайерт та Джеймс Марч спочатку пропонували свою теорію як пояснення ухвалення рішень у бізнесі, але пізніше поширили свої висновки і на «не-бізнесові» організації – уряд, політичні партії, лікарні, школи, профспілки тощо. Вони зазначають, що існує багато способів привернути увагу учасників. З цього приводу Р. Сайерт та Дж. Марч пишуть: «У процесі типу “кошика для сміття” відбувається зовнішній, залежний від часу притік варіантів вибору, рішень проблем і виробників рішень. Логіка впорядкування є радше часовою, ніж ієрархічною чи послідовною. Проблеми і рішення пов’язані з варіантами вибору, а отже, і одні з одними, не лише завдяки зв’язкам цілей і засобів, а й через їхню одночасність. Врешті-решт майже кожне рішення можна пов’язати з майже кожною проблемою, за умови, що вони існують одночасно» [4, р. 235].

На їхню думку, модель «кошика для сміття» стверджує, що фактично існують умови, за яких певні проблеми матимуть рішення, пов’язані з ними, а інші – ні. Певні рішення можуть крутитися довкола, шукаючи проблеми, до якої вони могли б приєднатися. Виробники рішень цілком можуть скинути проблему чи рішення у те, що вони мають під руками, чи в те, що є зараз достатньо порожнім для того, щоб вмістити проблему чи рішення. Ідея «кошика для сміття» наочно (метафорично) вказує, що питання, проблеми чи рішення – це хаотична, безладна суміш справ, спосіб ідентифікації яких залежить від часу, коли їх узяли, і від наявності кошиків, у які їх можна вкинути. Ця модель виведена від припущень, що цінності є комплексними, знання – непевне, правила складні, а прийняття рішень включає в себе значну частку символічного [4, р. 235–238].

Один із адептів моделі «кошика для сміття» Б. Гогвуд вважає, що багато суспільних проблем не є чіткими і прозорими — на практиці вони накладаються один на одне і змішуються з іншими питаннями. На його думку, саме основний набір проблем є тим чинником, який згуртовує спільноти політики, проте на їхніх кордонах існують «периферійні» питання, що перетинатимуться з інтересами й турботами інших спільнот. Тому питання не існують лише в межах чітко визначених спільнот, а взаємодіють з «рішеннями», які виникають у процесі пошуку проблем. За Б. Гогвудом, модель «кошика для сміття» вказує на те, що з питаннями не працюють однаково. Питання не конфігуровані чітко, а переливаються одне в інше й існують у взаємозв’язку з рішеннями, які у виробників політики в цей момент під рукою. А з часом визначення питань зміниться і перейде від одного «кошика для сміття» до іншого, не залишаючись в контексті конкретної спільноти чи мережі [5, р. 33].

У своїй фундаментальній праці «Порядки денні, альтернативи і публічні політики» Дж. Кінгдон розглядає принципи концепції «кошика для сміття», погоджуючись із загальною ідеєю про різночасність формування проблем і організаційних можливостей їх розв’язання. Його книга присвячена тому, як питання стають питаннями, як вони потрапляють в поле зорупосадовців і виробників політики, як встановлюється порядок денний і чому кожна ідея «має свій час».

Дж. Кінгдон пропонує комплексну схему, яка пояснює ініціювання процесу вироблення рішення. Його успішний старт залежить від збігу трьох ключових умов: актуалізації раніше існуючої проблеми в гострій і очевидній формі; наявності пропозицій щодо її вирішення; сприятливого стану електорального циклу. Дж. Кінгдон також виділяє особливий тип суб’єктів політичного процесу, які виступають в якості каталізаторів політичного процесу, виконують функції як лобістів, так і посередників. У силу цього вони отримали назву «політичні підприємці». Також, підкреслюючи необхідність існування опрацьованих варіантів реагування на проблему, ще до того, як вона потрапить до політичного дискурсу, Дж. Кінгдон прямо вказує на ключову роль експертного співтовариства.

На основі вивчення державної політики у сфері охорони здоров’я та транс-

порту в період 1976–1979 рр. – Дж. Кінгдон провів 247 інтерв'ю з галузевими чиновниками, політиками та активістами, а також здійснив 23 дослідження окремих випадків («кейс-стаді»), що охоплюють понад три десятиліття [6, р. 4–5], – дослідник виділяє декілька типів порядку денного, а саме: порядок денний органів влади, спеціалізований порядок денний, порядок денний ухвалення рішень, що виділяється в межах порядку денного органів влади [6, р. 4–5]. За своєю природою всі названі типи порядку денного трактуються як макрорівні.

У своїх розмірковуваннях Дж. Кінгдон відштовхується від ідеї про наявність розриву між виникненням проблем і створенням організаційних можливостей їх розв'язання. Він припускає, що в окремих сферах політики в рамках політико-управлінського процесу «паралельно» (а не «послідовно», як це притаманне в «стадійній» моделі) діють окремі потоки, які складаються із сукупності питань, відібраних виробниками рішень. Разом з цим наявна величезна кількість проблем, які політики і чиновники старанно ігнорують.

Дж. Кінгдон виділяє три окремі потоки: «потік проблем» (problem stream), «потік рішень» (policy stream) і «політичний потік» (political stream) [6, р. 131]. Кожен з цих потоків незалежний один від одного та розвивається відповідно до власної динаміки та законів.

«Потоки проблем» в окремих сферах політики складаються із сукупності питань, відібраних політиками і чиновниками з безлічі існуючих. З цього приводу Дж. Кінгдон пише: «Щоб обставина стала проблемою, люди повинні переконатися, що необхідно щось зробити, щоб змінити її» [6, р. 119].

Потрапляння проблем у зону уваги виробників рішень, забезпечують три основних механізми:

- «індикатори» – це вимірювання, які слугують для оцінки рангу і характеру проблем (тут важливі офіційні доповіді та оцінки дають картину проблеми і впливають на встановлення і позиції виробників рішень);

- «події», за допомогою яких увага виробників рішень, фокусується на тих чи інших проблемах (наприклад, стихійні лиха або катастрофи);

- «зворотні зв'язки», за допомогою яких виробникам рішень постачається інформація про поточну обстановку та фіксуються труднощі при досягненні цілей, сигналізує про появу неочікуваних наслідків від ухвалених рішень чи невдачу у досягненні цілей.

«Потік рішень» являє собою, як метафорічно висловлюється Дж. Кінгдон, «протобульйон», у якому «варяться ідеї-інгредієнти» тих чи інших державних рішень. При цьому одні варіанти рішень спливають на поверхню, тоді як інші опускаються на дно.

«Політичні підприємці», що діють у політичному середовищі (яке визначається як котел, де вариться цей «бульйон» з можливих компонентів рішень), «намагаються інвестувати ресурси різних типів у надії на їх повернення у майбутньому у формі бажаних для себе рішень» [6, р. 151]. Але щоб бути прийнятним суспільством, варіант рішення, запропонований «політичним підприємцем», повинен відповідати наступним критеріям: пропонуване рішення має бути технічно здійсненним, відповідати домінуючим цінностям громадськості і витримати майбутні обмеження, в межах яких воно зможе працювати. Результатом боротьби між різними «політичними підприємцями» (тобто в ході «кипіння бульйону») є створення переліку пропозицій, із числа яких і формується пакет альтернатив у порядку денному відповідного органу влади.

Тут варто підкреслити, що Дж. Кінгдоном описано механізм, коли не проблеми породжують рішення, а існуючі рішення шукають проблеми, які вони могли б розв'язати: «рішення і проблеми мають рівний статус як самостійні потоки усередині системи, і популярність певного рішення в певний проміжок часу часто впливає на те, які проблеми стануть предметом розгляду». Те, які проблеми в

результаті все-таки будуть вирішені, залежить від того, наскільки співпадуть між собою проблеми, рішення, лобісти і випадкові можливості в «кошику для сміття» [6, р. 91].

З цього приводу Вейн Парсонс зазначає, що Дж. Кінгдон вважає модель «кошика для сміття» привабливим підходом до розгляду процесу встановлення порядку денного, «в якому рішення чекають на свої проблеми, а результати є функцією суміші проблем, учасників і ресурсів» [1, с. 178–179].

Політичний потік значною мірою відокремлений від інших потоків і слугує для визначення статусу окремого пункту порядку денного. Він складається з таких елементів:

- національні настрої, які уособлюються у громадській думці та кліматі її формування;
- організовані політичні сили, які представлені парламентом, політичними партіями, групами тиску;
- державне управління, яке характеризується змінами в штаті державних органів та їх юрисдикцією);
- способи досягнення консенсусу, до яких відносяться торгівля (перемовини), відступні («чайові») та ін.

Формування «порядку денного» відбувається тільки за умов наявності всіх трьох напрямків, коли «проблему визнано, рішення вироблено й подано на розсуд спільноти політики, політичні зміни створюють зручний момент для змін публічної політики, а потенційні обмеження не надто суворі [6, р. 174]. Цей унікальний момент Дж. Кінгдон називає «політичним вікном», або «вікном політичних можливостей». «Вікна» також можуть відчинитися і в разі появи непереборних проблем («вікно» проблеми) чи внаслідок якихось подій у політичному потоці (політичне «вікно») – за таких умов потік має можливість проштовхнути альтернативу і приєднати її до проблеми.

У критичні моменти, коли в соціальному просторі відкривається «вікно можливостей» для з'єднання проблем, рішень і політик, три зазначених потоки зливаються воедино. У підсумку виникає висока ймовірність потрапляння сформульованого питання до політичного порядку денного і прийняття у відповідній сфері управління адекватного публічного рішення.

Тут Дж. Кінгдон проводить аналогію із запуском космічних апаратів із Землі до інших небесних тіл, коли відкривається на час «вікно можливостей», пов'язане з одночасною наявністю готового апарату, положенням Землі і точних розрахунків траєкторії польоту. У той момент, коли в соціальному просторі і часі одночасно відкриваються «вікна можливостей» у «потоків» проблем, рішень і політик, відбувається їх з'єднання в єдиний процес. У результаті створюється висока ймовірність потрапляння сформульованого питання в політичний порядок денний та прийняття у відповідній сфері управління адекватного публічного рішення.

Виходячи з цих передумов Дж. Дюрінг і Е. Роджерс запропонували триполюсну модель, що описує основні типи порядку денного та їх взаємодію між собою: політичний порядок денний (його встановлює держава), порядок денний медіа (його встановлюють ЗМІ, виходячи зі своїх інтересів), публічний порядок денний (він формується в громадській думці під впливом двох попередніх і особистого досвіду аудиторії та окремих реципієнтів) [6, р. 91].

Розроблена Дж. Дюрінгом і Е. Роджерсом теорія встановлення (нав'язування) порядку денного виникла на основі досліджень впливу комунікацій на політичну соціалізацію. Її суть полягає в наступному: нав'язування порядку денного – це здатність мас-медіа структурувати когнітивні можливості аудиторії (перш за все це засвоєні нею знання) і вносити зміни у вже існуючі когнітивні можливості. Інакше кажучи, формування суспільних відносин та інтересу до важливих питань за допомогою інформаційних повідомлень. ЗМІ хоча і не можуть визначити став-

лення аудиторії до тієї чи іншої теми або проблеми, можуть ранжирувати ці теми і проблеми в свідомості аудиторії за ступенем важливості. У такий спосіб порядок денний медіа задає публічний порядок денний.

У цілому він розглядав процес встановлення політичного порядку денного як результат конкуренції (на політичній арені, на публічній арені і т.д.). Дж. Кінгдон вказує, що консультаційні процеси нерідко супроводжуються створенням постійно діючих регулярних консультативних органів, і пропонує визначати консультації як регулярний циклічний процес взаємного обміну потоками ідей, проблем і рішень. У своїх роботах він зазначав, що будь-якому переговорному процесу передусім підготовча стадія, під час якої потенційні учасники переговорів не тільки формулюють власні позиції, а й намагаються отримати різноманітну інформацію про інтереси та позиції іншого боку, використовуючи посередництво або інші форми соціальної комунікації (в тому числі консультації).

В інтерпретації Дж. Кінгдона, політична консультація – це типовий торг між декількома агентами політико-управлінського спільноти за ресурси, інформацію, зв'язок та статус. Консультація репрезентована найпростішою грою «Торг» між двома сторонами (агентами). Умови гри виглядають наступним чином: «Нехай агент А має актуальну (цінну, значиму) інформацію, яку він хоче продати в повному обсязі, але повинен вирішити, за якою ціною (низькою або високою) він хоче це зробити. Для агента Б прийнятні обидві ціни. При цьому він не може торгуватися, але має право відмовитися від угоди». У підсумку маємо три можливих результати гри: покупка за високою (2,1) або за низькою ціною (1,2), відмова від угоди (0, 0):

Висока ціна	2,1	0,0
Низька ціна	1,2	0,0
	покупка	Відмова

Таким чином, кожен клієнт має у своєму розпорядженні дві поведінкові стратегії:

1. агент А – продаж за будь-якою ціною (стратегія 1) або тільки за високою ціною (стратегія 2);
2. агент Б – покупка за будь-якою ціною (стратегія 1) або покупка тільки за низькою ціною, інакше угода не відбудеться (стратегія 2).

Зрозуміло, що в грі «Торг» можливі будь-які з перерахованих фіналів.

Проте Дж. Кінгдон доходить висновку, що політична консультація при всій своїй унікальності залишається різновидом переговорного процесу. Стратегії сторін регулюються на рівні правил і норм поведінки, організації або структури державного управління [6, р. 187–188].

Висновок. Таким чином, Дж. Кінгдон політичний порядок денний розглядає як результат конкуренції між різними «паралельними» потоками проблем, їх рішень і учасників дає на виході модель, що йде від жорсткої узгодженості та логічної послідовності в часі тих чи інших чітко фіксованих ступенів ухвалення політичних рішень. На рівні регіону перелік проблем суспільного розвитку відтворює унікальні регіональні теми, а також преломлені крізь них загальнонаціональні та локальні питання. За умов відчинення «вікон» можливостей проблеми потрапляють у громадську думку мешканців регіону й активно обговорюються в регіональних мас-медіа. Одночасно вони актуалізуються в регіональному політичному потоці – органах регіональної державної та самоврядної влади, регіональних відділеннях політичних партій, регіональних неформальних групах тиску

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Парсонс В. Публічна політика: Вступ до теорії й практики аналізу політики / В. Парсонс. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 549 с.
2. Ambiguity and Choice in Organizations / eds. J.G. March, J.P. Olsen. – Oslo: Universitetsforlaget, 1976. – 408 p.

3. Cohen M. A garbage can model of organizational choice / M. Cohen, J. G. March, J. P. Olsen // *Administrative Science Quarterly*. – 1972. – Vol. 17. – P. 1-25.
4. Cyert R. M. A Behavioral Theory of the Firm / R. M. Cyert, J. G. March. – [2nd ed.]. – Oxford: Basil Blackwell, 1992. – 268 p.
5. Hogwood B. W. From Crisis to Complacency? Shaping Public Policy in Britain / B. W. Hogwood. – London: Oxford University Press, 1987. – 397 p.
6. Kingdon J. W. Agendas, Alternatives, and Public Policies / J. W. Kingdon. – [2nd ed.]. – New York : Longman, 1995. – 254 p.
7. Lewis D. C. Garbage Can Model of the Policy Process / D. C. Lewis // *The Encyclopedia of Political Science* / Ed. G.T. Kurian. – Washington: CQ Press, 2011. – P. 648-649.
8. Zahariadis N. Comparing Three Lenses of Policy Choice / N. Zahariadis // *Policy Studies Journal*. – 1998. – Vol. 26, № 3. – P. 434-448..

REFERENCES:

1. Parsons V. Publichna polityka: Vstup do teorii y praktyky analizu polityky [Public Policy: An Introduction to the theory and practice of policy analysis]. – K.: Vyd. dim «Kyievo-Mohylianska akademiia», 2006. – 549 s.
2. Ambiguity and Choice in Organizations / eds. J. G. March, J. P. Olsen. – Oslo: Universitetsforlaget, 1976. – 408 p.
3. Cohen M., March J. G., Olsen J. P. A garbage can model of organizational choice // *Administrative Science Quarterly*. – 1972. – Vol. 17. – P. 1-25.
4. Cyert R. M., March J. G. A Behavioral Theory of the Firm. – [2nd ed.]. – Oxford: Basil Blackwell, 1992. – 268 p.
5. Hogwood B.W. From Crisis to Complacency? Shaping Public Policy in Britain. – London: Oxford University Press, 1987. – 397 p.
6. Kingdon J. W. Agendas, Alternatives, and Public Policies. – [2nd ed.]. – New York : Longman, 1995. – 254 p.
7. Lewis D.C. Garbage Can Model of the Policy Process // *The Encyclopedia of Political Science* / Ed. G.T. Kurian. – Washington: CQ Press, 2011. – P. 648-649.
8. Zahariadis N. Comparing Three Lenses of Policy Choice // *Policy Studies Journal*. – 1998. – Vol. 26, № 3. – P. 434-448.

Кужман О. Н., соискатель кафедры политологии Днепропетровского национального университета имени Олеся Гончара (Днепропетровск, Украина), E-mail: visnukDNU@i.ua

Аналитический потенциал концепции «множественных потоков» Джона Кингдона в исследовании региональной политической повестки дня

Аннотация. Показано, что на уровне региона перечень проблем общественного развития воспроизводит уникальные региональные темы, а также преломленные сквозь них общенациональные и локальные вопросы. Определено, что в условиях открытия «окон» возможностей проблемы попадают в сферу общественного мнения жителей региона и активно обсуждаются в региональных СМИ. Одновременно они актуализируются в региональном политическом потоке – региональных органах государственной и самоуправленческой власти, региональных отделениях политических партий, региональных неформальных группах давления.

Ключевые слова: политическая повестка дня, модель «мусорной корзины», концепция «множественных потоков», «политические предприниматели», поток проблем, поток решений, политический поток, политические консультации.

Kuzhman O., applicant at the Department of politology, Oles Honchar Dnipropetrovsk national university (Dnepropetrovsk, Ukraine), E-mail: visnukDNU@i.ua

Analytical potential of the concept of «multiple streams» of John Kingdon in the study of regional political agenda

Abstract. Determined that a regional agenda setting is communicative dimension of the politicization and depoliticization of public relations in a particular region (localities). In fact, the regional agenda is a set of topics that are politically important at a time in the region. Or, in other words, the regional agenda – a set of «non-political» topics become political, actualized in the regional political space. In addition, as the characteristics of the political agenda sometimes add more and managerial capacity, ie the regional agenda includes topics that are high (though not absolute) chances in the transfer into concrete political decisions and actions at the level of

regional authorities.

It is shown that in their arguments J. Kingdon repelled by the idea of the existence of the gap between the occurrence of problems and the creation of organizational capabilities of their solution. He suggested that in some policy areas within the political and administrative process «in parallel» (not «consistent», as it is inherent in the «phasic» model) are separate streams, which consist of a set of selected vendor. Together with the existing huge number of problems that politicians and officials studiously ignored. There are lots of problems that politicians and officials studiously ignored. J. Kingdon identifies three separate problem stream, policy stream and political stream. Each of these streams independent of each other and develop according to its own dynamics and laws.

Revealed that at the regional level for issues of social development plays a unique regional themes, and passed through their national and local issues. Determined that the conditions for opening the «windows» capacity problems fall in public opinion inhabitants of the region and actively discussed in the regional media. They also updated the regional political stream – the regional national and local authorities, regional branches of political parties, informal pressure groups in region.

Key words: *political agenda, model «trash», the concept of «multiple streams», «political entrepreneurs», problem stream, policy stream, political stream, policy advice*

УДК 32.019.51

Магда Є. В.

кандидат політичних наук,
доцент кафедри Видавничої справи та редагування
Видавничо-поліграфічного інституту
НТУУ «Київський політехнічний інститут»
(Київ, Україна), E-mail: rozumaha@gmail.com

МІЖНАРОДНИЙ ІМІДЖ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Анотація. *Розглянуто сутність поняття «міжнародний імідж», специфіку формування міжнародного іміджу України з часу набуття нею незалежності. Наголошується на ключовій ролі інформаційної складової в гібридній війні. Проаналізовано міжнародний імідж України в координатах гібридної загрози. Наводяться методи впливу РФ на імідж України.*

Ключові слова: *гібридна війна, інформаційна війна, міжнародний імідж, позиціонування, українсько-російська війна.*

Постановка проблеми. Концепція гібридної війни вже кілька років є актуальною. Специфіка гібридних війн, в тому числі українсько-російського конфлікту, полягає у щоразу новій комбінації військових та невійськових засобів за умови домінування останніх. Інформаційна та іміджева складові гібридної війни, як переконливо ілюструє приклад ліванської війни 2006 року та нинішнього українсько-російського конфлікту, мають визначальну роль в координатах сучасного світу.

Аналіз наукових досліджень. Питання про необхідність активізації зусиль для створення позитивного іміджу України порушувалося не раз [1]. Так, неодноразово реалізовувались спеціалізовані дослідження міжнародного образу України. Перше було проведене фахівцями Центру Разумкова у 1999 році [2]. З того часу ця проблема не втрачала своєї актуальності. З найбільш ґрунтовних студій варто відмітити дисертаційне дослідження О. Ялової [3], Б. Сулима [4], О. Шевченко [5] тощо. Загалом, робіт з найрізноманітніших аспектів формування міжнародного іміджу України не бракує. Проте виклики гібридної загрози вкотре актуалізують та обумовлюють інакші акценти проблеми.

Метою даної розвідки є аналіз особливостей міжнародного іміджу України та його значення в координатах гібридної загрози.